

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Навчально-науковий інститут історії, міжнародних відносин
і соціально-політичних наук
Кафедра політології та правознавства

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ПРИРОДООХОРОННЕ ЗАКОНОДАВСТВО ТА ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Освітня програма	Екологія
Форма навчання	Денна/заочна
Розробники	Вовк Світлана Олександрівна - доктор політичних наук, доцент, завідувачка кафедри політології та правознавства. Портфоліо: http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/resume_vovk.pdf Капля Ольга Станіславівна - асистент кафедри політології та правознавства.
Контактна інформація	Вовк Світлана Олександрівна - e-mail: vovk_sa_79@ukr.net Капля Ольга Станіславівна - e-mail: rfgkz@i.ua
Курс	третій
Семестр	п'ятий
Тип освітнього компоненту	Обов'язковий циклу професійної підготовки
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS / 150 годин.
Форма контролю	Екзамен (5 семестр)
Мова викладання	Українська
Анотація освітнього компоненту, ключові слова	Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі природничих наук. Вона є складовою частиною безперервної екологічної освіти та виховання здобувачів освіти, яка спрямована на розвиток у студентської молоді еколого-правового світогляду, спеціального еколого-правового мислення, закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань їх майбутньої практичної діяльності щодо захисту екологічних прав людини, забезпечення правопорядку у процесі реалізації екологічної політики держави
Мета освітнього компоненту	Метою викладання дисципліни є засвоєння майбутніми фахівцями-екологами теоретичних знань та методологічних основ природоохоронного законодавства та екологічного права, формування у здобувачів освіти сталої системи еколого-правових поглядів і знань,

	<p>навичок застосування екологічного законодавства, підвищення рівня екологічної свідомості та еколого-правової культури.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>У результаті вивчення даної навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - природоохоронне законодавство, міжнародні договори у сфері охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів; - екологічні права та обов'язки громадян; - особливості правового регулювання окремих видів користування екологічними об'єктами; - види юридичної відповідальності у галузі охорони природи; - правові форми гарантій реалізації та захисту екологічних прав власників та користувачів природних об'єктів; <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати і тлумачити чинне екологічне законодавство; - визначати екологічні правовідносини; - визначати способи реалізації суб'єктивних екологічних прав та юридичних обов'язків у сфері використання природних ресурсів та охорони довкілля; - уміти формувати запити та визначати необхідні дії для забезпечення дотримання норм і вимог екологічного законодавства; - використовувати та застосовувати в природоохоронній діяльності положення національного та міжнародного законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища. <p>Вивчення освітнього компонента забезпечує формування ряду загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:</p> <p>Інтегральна компетентність (ІК):</p> <p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p> <p>Фахові компетентності (ФК):</p> <p>ФК 4. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>Успішне засвоєння змісту освітнього компонента дає можливість отримати такі програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПР 07. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПР 24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства,</p>

	верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
Передумови вивчення дисципліни	Освітній компонент ґрунтується на системі базових знань з основ правознавства
Форми, методи викладання та навчання	<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання освітнього компоненту</p> <p>Методи: теоретико-інформаційні (лекція оглядова/тематична; проблемна лекція; пояснення, розповідь, проблемні бесіди; семінари-дискусії), практико-операційні (виконання практичних робіт, розв'язання завдань); пошуково-творчі методи навчання (аналіз проблемних ситуацій).</p> <p>Освітній процес вивчення ОК реалізується в таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, контрольні заходи, самостійна робота</p> <p>Основними видами навчальних занять з вивчення ОК є: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття та консультації.</p> <p>Передбачається використання наступних видів навчальних занять:</p> <p>Лекція (оглядова/тематична; проблемна лекція);</p> <p>Практичні заняття (презентація/самостійна робота з джерелами інформації / проведення дискусії);</p> <p>Виконання індивідуальних професійно-орієнтованих завдань для самостійної роботи.</p> <p>Навчальні матеріали розміщено на освітньому порталі «Освітнього порталу»</p> <p>За умов карантинних обмежень запроваджується дистанційна (відео конференції на платформі Microsoft Teams, використання матеріалів «Освітнього порталу») або змішана форми навчання.</p>
Обладнання	Ноутбук, проектор, екран мобільний, програмне забезпечення Windows 10, Office 365
Діяльність здобувача	<p>Діяльність здобувача освіти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ слухання лекцій; ▪ виступ з повідомленням на лекції, семінарі, участь у дискусії; ▪ підготовка презентацій та повідомлень за певною тематикою; ▪ підготовка завдань до практичних занять; ▪ самостійне конспектування першоджерел та їх аналіз; ▪ виконання завдань самостійної роботи; ▪ виконання тестових завдань.
Забезпечення виконання принципів академічної доброчесності	<p>Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватись академічної доброчесності: етичних принципів та визначених Положенням «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»» правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання, та провадження наукової діяльності http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/poloj_akadem_dobro_3.pdf.</p> <p>Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю; посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної діяльності.</p>
Feedback курсу	Зворотній зв'язок здійснюється на основі чату, системи повідомлень на

	сторінці ОК на освітньому порталі ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка та опитування здобувачів гарантом освітньої програми https://docs.google.com/forms/d/17XeHhln736K_slmxF9bTYKoACwpZFWlgLIVFTysiLM/edit?ts=62037774
--	---

Зміст освітнього компоненту

Модуль I. Правові основи природоохоронного законодавства та екологічного права

Тема 1. Загальна характеристика природоохоронного законодавства та екологічного права. Предмет і метод екологічного права. Історія розвитку екологічного права України. Система екологічного права і його співвідношення з другими галузями права. Поняття екологічної безпеки та її місце у системі екологічного права. Відносини, що регулюються екологічним правом. Предмет і метод екологічного права. Система екологічного права і його співвідношення з другими галузями права. Поняття екологічної безпеки та її місце у системі екологічного права. Зміст екологічних правовідносин. Екологічна правосуб'єктність.

Тема 2. Основні джерела природоохоронного законодавства України

Система джерел екологічного права. Основні законодавчі акти у галузі охорони довкілля. Підзаконні нормативно-правові акти у галузі охорони навколишнього середовища. Система екологічних нормативів та стандартів.

Тема 3. Екологічно-правовий статус особи в Україні

Конституційно-екологічний і загальний екологічно-правовий статус людини. Поняття екологічних прав громадян. Види екологічних прав громадян. Головне право - право жити в безпечному для життя і здоров'я природному середовищі. Гарантії реалізації екологічних прав громадян. Способи захисту екологічних прав громадян. Обов'язки громадян у галузі охорони довкілля. Право громадян та юридичних осіб на отримання екологічної інформації.

Тема 4. Право власності на природні ресурси

Поняття, зміст і форми права власності на природні об'єкти. Конституційні основи права власності на природні ресурси.. Право державної, комунальної, приватної власності на природні ресурси. Виникнення, зміна та припинення прав на природні ресурси: природно-заповідний фонд України, лісів, курортів, рекреаційних зон, водно-болотні угіддя, науково цінних природних комплексів, урбанізованого середовища, комплексів історико-культурної спадщини, морської (економічної зони).

Тема 5. Правовий режим користування природними ресурсами

Загальна характеристика права природокористування. Поняття, види і принципи природокористування. Зміст права природокористування. Особливості права володіння та користування природними ресурсами. Суб'єкти природокористування. Первинні та вторинні природокористувачі. Об'єкти загального та спеціального природокористування. Права та обов'язки природокористувачів. Підстави виникнення та припинення права природокористування. Способи захисту суб'єктивних прав та інтересів природокористувачів.

Тема 6. Правові основи управління і контролю в екологічній сфері

Види управління. в галузі охорони навколишнього природного середовища. Державне управління. Відомче управління. Управління на підприємствах. Система органів управління. Функції управління: комплексні (міжгалузеві), моноресурсові (галузеві). Екологічне прогнозування. Екологічний контроль. Управління використанням природних ресурсів.

Тема 7. Юридична відповідальність за правопорушення природоохоронного законодавства

Види екологічних правопорушень. Об'єкти та суб'єкти екологічних правопорушень. Форми відповідальності: дисциплінарна, матеріальна, адміністративна. Кримінальна відповідальність за екологічні злочини. Майнова відповідальність.

Тема 8. Правове регулювання екологічної експертизи

Система експертиз в екологічній царині. Поняття екологічної експертизи. Об'єкти екологічної експертизи. Суб'єкти, що здійснюють екологічну експертизу. Громадська екологічна експертиза. Правове регулювання ОВНС. Комплексна державна експертиза.

Тема 9. Регулювання екологічного нормування та аудиту

Правове регулювання екологічного нормування. Правове значення нормативів ГДК (гранично допустимої концентрації). Правове значення нормативів ГДВ, ГДС, ГДР. Поняття екологічного аудиту. Критерії екологічного аудиту.

Тема 10. Міжнародне екологічне право та співробітництво України в екологічній сфері

Міжнародні нормативно-правові акти, як джерело міжнародного права. Міжнародні природоохоронні конвенції як форма міжнародного співробітництва. Інтеграція вітчизняної системи природоохоронного законодавства до Європейського правового поля.

Модуль II. Правові режими природокористування

Тема 1. Правовий режим використання і охорони атмосферного повітря

Атмосферне повітря як об'єкт правового регулювання, використання і охорони. Державні стандарти у галузі охорони атмосферного повітря. Основні нормативи в галузі охорони атмосферного повітря. Заходи щодо охорони атмосферного повітря. Обов'язки підприємств, установ і організацій щодо охорони атмосферного повітря. Санітарно-захисні зони. Економічний механізм забезпечення охорони атмосферного повітря. Державний контроль, облік та моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря. Відповідальність за правопорушення в галузі охорони атмосферного повітря.

Тема 2. Правовий режим використання і охорони водних ресурсів

Поняття про водний фонд України. Перелік об'єктів водного фонду України. Водні об'єкти загальнодержавного значення. Види об'єктів місцевого значення. Види права водокористування. Загальне і спеціальне право водокористування. Строки спеціального водокористування. Види водокористувачів. Права і обов'язки водокористувачів. Охорона вод. Відповідальність за порушення водного законодавства.

Тема 3. Правовий режим землекористування

Земля – основне національне багатство. Склад та цільове призначення земель України. Категорії земель. Землі сільськогосподарського призначення та порядок їх використання. Землі житлової та громадської забудови та порядок їх використання. Землі природо-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення. Землі оздоровчого та рекреаційного призначення та порядок їх використання. Землі історико-культурного призначення та порядок їх використання. Землі лісового та водного фонду. Землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Право власності та право користування землею. Охорона земель. Завдання, зміст і порядок охорони земель. Використання техногенно забруднених земель.

Тема 4. Правовий режим використання та охорони надр

Поняття надр. Державний реєстр корисних копалин. Техногенні родовища корисних копалин. Конституція про право власності на надра народу України. Користування надрами. Строк і цілі користування надрами. Ліцензування користування надрами. Права та обов'язки користувачів надр. Підстави припинення права користування надрами. Основні вимоги в галузі охорони надр. Вирішення спорів з питань користування надрами.

Тема 5. Правовий режим використання та охорони рослинного світу і лісів

Поняття лісу та лісового фонду України. Поділ земель лісового фонду на групи. Форми власності на ліси в Україні. Ліси державного і місцевого значення. Користування земельними ділянками лісового фонду. Постійні і тимчасові користувачі. Права і обов'язки лісокористувачів. Підстави припинення постійного лісокористування. Групи лісів та їх використання. Природоохоронні та експлуатаційні функції лісів. Загальне і спеціальне користування лісами. Заходи охорони лісів. Відповідальність за порушення лісового законодавства

Тема 6. Правовий режим використання та охорони тваринного світу

Поняття об'єктів тваринного світу. Види об'єктів тваринного світу. Право власності на об'єкти тваринного світу. Використання об'єктів тваринного світу. Загальне і спеціальне використання тваринного світу. Інші види використання об'єктів тваринного світу. Права та обов'язки користувачів об'єктів тваринного світу. Підстави припинення права власності і права спеціального користування об'єктами тваринного світу. Підстави припинення права власності і права спеціального користування об'єктами тваринного світу. Заходи охорони об'єктів тваринного світу і відповідальність за їх недотримання.

Тема 7. Правовий режим курортів та рекреаційних зон

Поняття та види курортів, порядок створення курортів. Правовий режим округу санітарної охорони курортів. Порядок ведення державного кадастру природних територій курортів. Порядок ведення державного кадастру природних лікувальних ресурсів. Правовий режим рекреаційних зон.

Розподіл навчального часу

№	Змістовні модулі та їхня структура	денна форма навчання					заочна форма навчання				
		загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійні роботи	загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійні роботи
Перший модуль											
1.1.	Загальна характеристика природоохоронного законодавства та екологічного права	8	2			6	8	2			6
1.2.	Основні джерела природоохоронного законодавства України	8	2	2		4	8	2			6
1.3.	Екологічно-правовий статус особи в Україні	8		2		6	8				8
1.4.	Право власності на природні ресурси	8	2	2		4	8	2			6
1.5.	Правовий режим користування природними ресурсами	8	2	2		4	8				8
1.6.	Правові основи управління і контролю в екологічній сфері	8	2	2		4	8	2			6
1.7.	Юридична відповідальність за правопорушення природоохоронного	8	2	2		4	8	2			6

	законодавства									
1.8.	Правове регулювання екологічної експертизи	8	2	2		4	8			8
1.9.	Регулювання екологічного нормування та аудиту	8	2	2		4	8			8
1.10.	Міжнародне екологічне право та співробітництво України в екологічній сфері	8				8				8
Другий модуль										
2.1.	Правовий режим використання і охорони атмосферного повітря	10	2	2		6	10		2	8
2.2.	Правовий режим використання і охорони водних ресурсів	10	2	2		6	10		2	8
2.3.	Правовий режим землекористування	10	2	2		6	10		2	8
2.4.	Правовий режим використання та охорони надр	10	2	2		6	10		2	8
2.5.	Правовий режим використання та охорони рослинного світу і лісів	10	2	2		6	10		2	8
2.6.	Правовий режим використання та охорони тваринного світу	10	2	2		6	10			10
2.7.	Правовий режим курортів та рекреаційних зон	10	2	2		6	10			10
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	150	30	30		90	150	10	10	130

Тематика лекційних занять

№ з/п	Тема	Кількість аудиторних годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Загальна характеристика природоохоронного законодавства та екологічного права	2	2
2	Основні джерела природоохоронного законодавства України	2	2
3	Право власності на природні ресурси	2	2
4	Правовий режим користування природними ресурсами	2	
5	Правові основи управління і контролю в екологічній сфері	2	2
6	Юридична відповідальність за правопорушення природоохоронного законодавства	2	2
7	Правове регулювання екологічної експертизи	2	
8	Регулювання екологічного нормування та аудиту	2	
9	Правовий режим використання і охорони атмосферного повітря	2	
10	Правовий режим використання і охорони водних ресурсів	2	
11	Правовий режим землекористування	2	
12	Правовий режим використання та охорони надр	2	
13	Правовий режим використання та охорони	2	

	рослинного світу і лісів		
14	Правовий режим використання та охорони тваринного світу	2	
15	Правовий режим курортів та рекреаційних зон	2	

Тематика практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість аудиторних годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Основні джерела природоохоронного законодавства України	2	
2	Екологічно-правовий статус особи в Україні	2	
3	Право власності на природні ресурси	2	
4	Правовий режим користування природними ресурсами	2	
5	Правові основи управління і контролю в екологічній сфері	2	
6	Юридична відповідальність за правопорушення природоохоронного законодавства	2	
7	Правове регулювання екологічної експертизи	2	
8	Регулювання екологічного нормування та аудиту	2	
9	Правовий режим використання і охорони атмосферного повітря	2	2
10	Правовий режим використання і охорони водних ресурсів	2	2
11	Правовий режим землекористування	2	2
12	Правовий режим використання та охорони надр	2	2
13	Правовий режим використання та охорони рослинного світу і лісів	2	2
14	Правовий режим використання та охорони тваринного світу	2	
15	Правовий режим курортів та рекреаційних зон	2	

Питання для самостійного опрацювання

1. Поняття екологічної безпеки та її місце у системі екологічного права.
2. Зміст екологічних правовідносин.
3. Система екологічних нормативів та стандартів.
4. Конституційно-екологічний і загальний екологічно-правовий статус людини.
5. Поняття екологічних прав громадян.
6. Види екологічних прав громадян.
7. Головне право - право жити в безпечному для життя і здоров'я природному середовищі.
8. Гарантії реалізації екологічних прав громадян.
9. Способи захисту екологічних прав громадян.
10. Обов'язки громадян у галузі охорони довкілля.
11. Право громадян та юридичних осіб на отримання екологічної інформації.
12. Виникнення, зміна та припинення прав на природні ресурси: природно-заповідний фонд України, лісів, курортів, рекреаційних зон, водно-болотні

- угіддя, науково цінних природних комплексів, урбанізованого середовища, комплексів історійко-культурної спадщини, морської (економічної зони).
13. Об'єкти загального та спеціального природокористування.
 14. Способи захисту суб'єктивних прав та інтересів природокористувачів.
 15. Функції управління: комплексні (міжгалузеві), моноресурсові (галузеві).
 16. Екологічне прогнозування.
 17. Управління використанням природних ресурсів.
 18. Кримінальна відповідальність за екологічні злочини.
 19. Майнова відповідальність.
 20. Громадська екологічна експертиза.
 21. Правове регулювання ОВНС.
 22. Комплексна державна експертиза.
 23. Правове значення нормативів ГДВ, ГДС, ГДР.
 24. Критерії екологічного аудиту.
 25. Міжнародні нормативно-правові акти, як джерело міжнародного права.
 26. Міжнародні природоохоронні конвенції як форма міжнародного співробітництва.
 27. Інтеграція вітчизняної системи природоохоронного законодавства до Європейського правового поля.
 28. Економічний механізм забезпечення охорони атмосферного повітря.
 29. Державний контроль, облік та моніторинг у галузі охорони атмосферного повітря.
 30. Відповідальність за правопорушення в галузі охорони атмосферного повітря.
 31. Загальне і спеціальне право водокористування.
 32. Права і обов'язки водокористувачів.
 33. Відповідальність за порушення водного законодавства.
 34. Земля – основне національне багатство.
 35. Землі житлової та громадської забудови та порядок їх використання.
 36. Землі оздоровчого та рекреаційного призначення та порядок їх використання.
 37. Право власності та право користування землею.
 38. Завдання, зміст і порядок охорони земель.
 39. Використання техногенно забруднених земель.
 40. Ліцензування користування надрами.
 41. Основні вимоги в галузі охорони надр.
 42. Ліси державного і місцевого значення.
 43. Права і обов'язки лісокористувачів.
 44. Природоохоронні та експлуатаційні функції лісів.
 45. Загальне і спеціальне користування лісами.
 46. Відповідальність за порушення лісового законодавства
 47. Права та обов'язки користувачів об'єктів тваринного світу
 48. Підстави припинення права власності і права спеціального користування об'єктами тваринного світу.
 49. Порядок ведення державного кадастру природних територій курортів.
 50. Правовий режим рекреаційних зон.

Форми контролю:

Проведення поточного контролю здійснюватиметься із використанням різних типів завдань, таких як:

- усні та письмові завдання для контролю та самоконтролю навчальних досягнень здобувачів освіти;
- різнорівневі індивідуальні та групові завдання (презентація, розв'язання проблемних завдань, проведення дискусії тощо) з наданням зворотного зв'язку про

результати перевірки навчальних досягнень здобувачів освіти за матеріалом, що вивчається;

- оцінювання викладачем результатів виконання здобувачами освіти групових завдань з використанням глосаріїв;
- завдання, що потребують розгорнутої, творчої відповіді;
- виконання індивідуальних завдань для самостійної роботи.

Форма модульного контролю: 2 письмові контрольні роботи, які містять теоретичні питання з усіх тем дисципліни, що вивчається)

Оцінювання роботи при вивченні освітнього компоненту

Оцінювання за видами робіт (у %):

Письмові модульні контрольні роботи – 40 %;

результати роботи на практичних заняттях (I модуль) – 40 %;

результати роботи на практичних заняттях (II модуль) – 35 %;

завдання для самостійної роботи (I модуль) – 20 %;

завдання для самостійної роботи (II модуль) – 25 % .

Поточний контроль:

Відповіді на практичних заняттях (участь у дискусіях) робота над завданнями у групах оцінюється за такими критеріями:

Критерії оцінювання

№ з/п	Визначення	Бали
1	Здобувач вищої освіти активно працює, дає повні та вірні відповіді на запитання викладача, аналізує отриману інформацію, робить самостійні узагальнення і висновки, правильно виконує всі практичні завдання	5
2	Здобувач вищої освіти активно працює протягом практичного заняття, відповідаючи на запитання викладача припускається незначних помилок, аналізує отриману інформацію, робить самостійні узагальнення і висновки, практичні завдання виконує правильно з незначною кількістю помилок	4
3	здобувач вищої освіти у цілому оволодів навчальним матеріалом але не виявляє активності на практичних заняттях, припускається суттєвих помилок відповідаючи на запитання викладача та виконуючи практичні завдання	3
4	Здобувач вищої освіти недостатньою мірою оволодів навчальним матеріалом, на запитання викладача не відповідає або відповідає з грубими помилками, не вміє самостійно аналізувати отриману інформацію, робити узагальнення і висновки, практичні завдання не виконує або виконує не вірно	1-2

Оцінювання самостійної роботи здобувача з тем і питань, які не розглядалися під час аудиторних занять:

Самостійна робота (I модуль) - 20% ;

Самостійна робота (II модуль) - 25% ;

Модульний контроль

Дві модульні контрольні роботи – 40% (містять теоретичні питання з усіх тем дисципліни, що вивчається)

Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1								Разом		
Поточний контроль								Самостійна робота студента	Модульний контроль	100
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7	ПР8			
5	5	5	5	5	5	5	5	20 балів	40 балів	
Модуль 2								Разом		
Поточний контроль							Самостійна робота студента	Модульний контроль	100	
ПР1	ПР2	ПР3	ПР4	ПР5	ПР6	ПР7				
5	5	5	5	5	5	5	25	40 балів		

Форма семестрового контролю – **екзамен** за модульно-рейтинговою системою, яка передбачає виконання кредитів навчання та накопичення балів за визначеною формою контролю: **Екзаменаційна оцінка** =
$$\frac{\text{Підсумкова оцінка Модуль 1} + \text{Підсумкова оцінка Модуль 2}}{2}$$

Додаткові бали можуть бути нараховані за доповіді/публікації спрямування за освітнім компонентом на конференціях (5-10 балів залежно від рівня конференції; участь у II турі всеукраїнських олімпіад та конкурсах наукових робіт за спрямуванням освітнього компоненту (20 балів – участь, 30 балів – призове місце).

Перезарахуванню підлягають наявні результати навчання, які були здобуті у формальній освіті та відповідають за змістом й опанованими компетентностями і набутими програмними результатами навчання даному освітньому компоненту. Порядок перезарахування регламентує Процедура визнання результатів навчання здобутих у формальній освіті http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_prot_zabezp_yakist_ospvita.pdf

Перезарахуванню підлягають результати навчання отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому модулю, темі (темам) та ін., які передбачені робочою програмою (силабусом) даного освітнього компоненту. Порядок перезарахування регламентує Процедура визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_1_prot_zabezp_yakist_ospvita.pdf

Критерії оцінювання:

Максимальна кількість балів, що здобувач вищої освіти може отримати за опанування освітнього компоненту, дорівнює 100 (100%).

Екзаменаційна оцінка складається з суми балів, які набрав здобувач за кожний модуль. Відповідність оцінок за різними системами (100-бальна система, ECTS, 4-бальна національна система) наведено в таблиці:

Шкала оцінювання:

Національна	Відсоток	Шкала ECTS
відмінно	90 – 100%	A – відмінно – відмінне виконання роботи з незначною кількістю помилок
добре	83 – 89%	B – дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками
добре	75 – 82%	C – добре – загалом правильна робота з кількома грубими помилками
задовільно	63 – 74%	D задовільно – посередньо, зі значною кількістю недоліків
задовільно	50 – 62%	E достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії оцінки
незадовільно	21 – 49%	FX незадовільно – для одержання кредиту потрібне деяке доопрацювання
незадовільно	0 – 20%	F незадовільно – здобувач вищої освіти має відвідати факультативні заняття для повторного оцінювання освітнього компонента

Вважається що студент опанував освітній компонент у тому разі якщо набрав більше 50 % балів.

У разі, якщо здобувач вищої освіти вважає оцінку за екзамен або залік необ'єктивною, він може подати звернення про оскарження результатів оцінювання відповідно до затвердженої процедури (http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_10_prot_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf).

Здобувачі вищої освіти, які отримали семестрову оцінку з освітнього компонента від 0 до 49 балів, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Здобувачі вищої освіти, які одержали від 21 до 49 балів, після належної самостійної підготовки мають право перескласти іспит або залік. Порядок перескладання регламентує Процедура перескладання освітнього компоненту http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2_prot_zabezp_yakist_osvita.pdf

Здобувачі вищої освіти, які набрали від 0 до 20 балів, мають право ліквідувати академічну заборгованість після відвідування ними факультативних занять з метою їх повторного оцінювання за даним освітнім компонентом. Порядок перескладання регламентує Процедура проведення факультативних занять для повторного оцінювання освітнього компоненту http://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/2_3_prot_zabezp_yakist_osvita_2020.pdf

Список рекомендованої навчальної літератури

Основна навчальна література

1. Екологічне право України. Академічний курс : підручник / Ю. С. Шемшученка та ін. К. : Юридична думка, 2017. 543 с.
2. Екологічне право України : підручник / А. П. Гетьман та ін. Х. : Право, 2016. 387 с.
3. Екологічне право України : курс лекцій / Н. В. Ільків. Львів, 2013. 280 с.
4. Гетьман А. П., Шульга М. В. Екологічне право України. Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів. – Харків : Право, 2009. – 159 с.
5. Андрейцев В. І. Екологічне право і законодавство суверенної України: проблеми реалізації державної екологічної політики. – Київ : Юрінком Інтер. 2011. – 373 с.

- 6.. Андрейцев В. І. та ін. Екологічне право: Особлива частина: Підруч для студ. юрид. вузів і фак.: Повний акад. курс / За ред. В. І. Андрейцева – Київ : Істина, 2001. – 544 с.
7. Баб'як О. С., Біленчук П. Д., Чирва Ю. О. Екологічне право України: Навчальний посібник. – Київ : Атіка, 2000. – 216 с. 5. Тищенко Г. В. Екологічне право: навчальний посібник для студентів юрид. вузів та факультетів. – Київ : ТП Пресс, 2003. – 256 с.

Додаткова навчальна література

- 1.. Бондарчук Н. В. Актуальні питання правового режиму лісів України. Часопис Київського університету права. 2018. № 3. С. 145-149.
2. Березінський Б. А. Концептуальні засади взаємодії суспільства з природним середовищем. Часопис Київського університету права. 2018. № 1. С. 255-260.
3. Бусуйок Д. В. Правові засади взаємодії національних систем з міжнародними системами моніторингу навколишнього середовища. Часопис Київського університету права. 2018. № 2. С. 274-276.
4. Грошева В. К. Вплив екології та державна підтримка щодо репродуктивного здоров'я громадян України. Часопис Київського університету права. 2019. № 4. С. 136-141.

Нормативно-правові джерела

1. Конституція України : офіц. текст. <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Основні напрями державної політики України в галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки : Закон України від 5 березня 1998 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
3. Лісовий кодекс України : Закон України від 21 січня 1994 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>.
4. Кодекс України про надра : Закон України від 27 липня 1994 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
5. Земельний кодекс України : Закон України від 25 жовтня 2001 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
6. Водний кодекс України : Закон України від 6 червня 1995 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
9. Про правовий режим територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 27 лютого 1991 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
10. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 06. 12. 2012 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
11. Про використання ядерної енергії та радіаційний захист: Закон України від 8 лютого 1995 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
12. Про рослинний світ: Закон України від 09.04.1999 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
13. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 2001 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
14. Про мисливське господарство та полювання: Закон України від 24. 02. 2000 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
15. Про охорону атмосферного повітря: Закон України від 16 жовтня 1992 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
16. Про охорону земель: Закон України від 19. 06. 2003 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
17. Про Державний земельний кадастр Закону України від 07.07.2011 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
18. Про екологічну мережу: Закон України від 24.06.2004 р. <https://zakon.rada.gov.ua/>
19. Про оцінку впливу на довкілля. Закон України від 23.05.2017 р. https://zakon.rada.gov.ua
20. Про екологічний аудит. Закон України від 24.06.2004 р. https://zakon.rada.gov.ua

21. Про природно-заповідний фонд України. Закон України від 16.06.1992 р.
<https://zakon.rada.gov.ua>

Інтернет-ресурси

1. Дистанційний курс Природоохоронне законодавство та екологічне право [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cdo.kname.edu.ua/course/view.php?id=667>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України – Законодавча база [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства екології та природних ресурсів України Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://menr.gov.ua>
4. Екологічні стандарти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://normative.org.ua>; <http://minregionbud.gov.ua>
5. Статті про природні ресурси України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.photoukraine.com>